

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod:	23 Chwefror 2016
Aelod Arweiniol:	Y Cyngorydd Julian Thompson-Hill
Awdur yr Adroddiad:	Richard Weigh, Prif Swyddog Cyllid
Teitl:	Cynllun Cyfalaf 2015/16 - 2018/19 ac Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad i'r aelodau ar elfen 2015/16 y Cynllun Cyfalaf. Hefyd ynghlwm mae argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol o gynigion Cyfalaf a argymhellir ar gyfer eu cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Darparu Cynllun Cyfalaf diwygiedig i'r aelodau gan gynnwys diweddariad ar brosiectau mawr a'r cynllun corfforaethol.

Mae'r Atodiadau canlynol wedi cael eu cynnwys:

- Atodiad 1: Crynodeb o gyllid cynllun cyfalaf
- Atodiad 2: Crynodeb o gynllun cyfalaf gan Bennaeth Gwasanaeth
- Atodiad 3: Manylion amcangyfrifon cynllun
- Atodiad 4: Diweddariad ar brosiectau cyfalaf mawr
- Atodiad 5: Manylion argymhellion gan y Grŵp Buddsoddi Strategol
- Atodiad 6: Bidiau Cyfalaf a argymhellir i'w cymeradwyo

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod yr Aelodau'n nodi'r sefyllfa ddiweddaraf o ran elfen 2015/16 o'r Cynllun Cyfalaf a'r diweddariad ar y prif brosiectau.
- 3.2 Bod yr Aelodau'n cefnogi argymhelliad y Grŵp Buddsoddi Strategol fel y nodir yn Atodiad 5 a chrynhair yn Atodiad 6.
- 3.3 Cymeradwyo Cynllun Cyfalaf 2016/17.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Gwariant Cyfalaf 2015/16

Rhodddwyd yr adroddiad diwethaf ar y Cynllun Cyfalaf llawn i'r Cyngor ym mis Chwefror 2015. Mae diweddariadau misol yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet. Mae'r Cynllun Cyfalaf Amcangyfrifedig bellach yn £46.9miliwn. Mae'r Cynllun wedi cael ei ddiweddarau ychydig ers adrodd arno i'r Cabinet ar 16 Chwefror 2016.

4.2 Prif Brosiectau

Mae Atodiad 4 yn rhoi diweddariad ar y prosiectau mawr canlynol:

- Datblygiad Harbwr y Rhyl
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Gymunedol Bodnant
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Newydd y Rhyl
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Glan Clwyd
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif –Ysgolion Cynradd Rhuthun
- Datblygiad y Nova
- Datblygiad Arfordir Gorllewin y Rhyl - Cam 3

4.3 Cynllun Corfforaethol

Mae Cynllun Corfforaethol 2012-17 yn nodi uchelgais y Cyngor i sicrhau buddsoddiad cyfalaf sylweddol yn ei flaenoriaethau dros y blynyddoedd nesaf, ac mae'r ffigurau diweddaraf yn tynnu sylw at y ffaith y bydd angen i'r Cyngor fuddsoddi oddeutu £132.521miliwn o gyllid cyfalaf.

Bydd cyfran uchel o'r gwaith hwn yn cynnwys cyflwyno naw prosiect o fewn y cynigion ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif.

	Cyllid y Cyngor £miliwn	Cyllid Allanol £miliwn
Ysgolion yr 21ain Ganrif (rhaniad 50:50)	49.576	43.029
Tai Gofal Ychwanegol a Chefndy	7.500	14.000
Priffyrdd	13.500	4.916
Cyfanswm	70.576	61.945

Mae'r Cynllun yn gwneud tybiaethau allweddol ar ffactorau amrywiol, gan gynnwys cyllid gan Lywodraeth Cymru ac adnoddau'r cyngor ei hun, amcangyfrif o gostau ac amseriad y gwaith.

Mae crynodeb o amcangyfrif diweddaraf y Cynllun Corfforaethol yn cael ei ddangos yn Atodiad 1.

4.4 Derbyniadau Cyfalaf

Mae'r Cynllun Cyfalaf yn ddibynnol am ran o'i gyllid ar dderbyniadau cyfalaf a gynhyrchir drwy werthu asedau'r Cyngor. Mae'r tabl isod yn dangos y derbyniadau a gyflawnwyd yn 2015/16. Yn ogystal â hyn mae nifer o warediadau posibl yn cael eu datblygu ar hyn o bryd.

	2015/16 £000
Tir yn Westbourne Avenue, Y Rhyl	27
Tir yn Lôn Parcwr, Rhuthun	30
Tir manwerthu ychwanegol,	35

Prestatyn	
ECTARC, Llangollen	200
CYFANSWM	292

4.5 **Dangosyddion Darbodus**

Pob blwyddyn mae'r Cyngor yn pennu Dangosyddion Darbodus sy'n pennu terfynau darbodus ar ei fenthyca. Mae dyled y Cyngor yn £193.3 miliwn ar hyn o bryd. Mae hyn o fewn y Ffin Weithredol (£245 miliwn) a Therfyn Awdurdodedig (£250 miliwn) ac mae'n llai na'r rhagolwg Gofyniad Cyllido Cyfalaf (£244.4 miliwn). Mae hyn yn golygu bod y Cyngor yn cadw at y Cod Darbodus Cyllid Cyfalaf ac nid yw'n benthyca mwy na'i anghenion cyfalaf.

Mae'r gymhareb costau ariannu i'r llif refeniw net ar gyfer 2015/16 yn 7.16%. Mae'r gymhareb hon yn arwydd o fforddiadwyedd ac mae'n tynnu sylw at oblygiadau refeniw gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig trwy nodi cyfran o'r gyllideb refeniw sydd ei angen i gwrdd â chostau benthyca.

4.6 **Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol (GBS)**

Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol wedi adolygu ceisiadau cyfalaf ac wedi gwneud argymhellion i'w cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf o 2016/17 ymlaen. Mae'r rhain wedi eu manylu yn Atodiad 5 a'u crynhoi yn Atodiad 6.

4.7 Trafododd y Grŵp Buddsoddi Strategol ofynion cyllido Ysgolion yr 21ain Ganrif Ysgol Gynradd Rhuthun. Mae GBS wedi gwneud argymhelliad i'r Cabinet fod £4.8m wrth gefn yn cael ei neilltuo i gefnogi cynlluniau Glasdir ac Ysgol Carreg Emlyn, a ariennir o ryddhau cyllidebau refeniw o fewn y prosiect. Gellir cadarnhau bod y swm hwn yn fforddiadwy ac yn cynnal cynnydd ar y rhaglen ysgolion yr 21ain Ganrif yn gyffredinol.

5. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Mae prosiectau wedi cael eu hadolygu er mwyn sicrhau eu bod yn bodloni Amcanion Corfforaethol y Cyngor.

6. **Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

6.1 **Goblygiadau o Ran y Gost**

Mae'n angenrheidiol sicrhau bod y Cynllun Cyfalaf yn cael ei ariannu'n llawn gan fod yn rhaid i unrhyw gost ychwanegol, sy'n fwy na chyfanswm y cyllid sydd ar gael, gael ei ariannu o gyllidebau refeniw.

6.2 **Goblygiadau Staffio/TG/Gofod Swyddfa**

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a thrafod goblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu:

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol allyriadau tunnell carbon perthnasol cyn ac ar ôl prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn allyriad carbon cadarnhaol, negyddol neu niwtral. Yn ogystal, mae angen sicrhau bod prosiectau cyfalaf newydd yn ddiogel ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid yn yr hinsawdd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Mae pob prosiect newydd yn amodol ar AEC unigol.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Mae prosiectau'n cael eu paratoi ac yna'n cael eu monitro mewn ymgynghoriad â Phenaethiaid Gwasanaeth. Mae'r ffigurau a ddefnyddir yn yr adroddiadau yn seiliedig ar yr amcangyfrifon diweddaraf sydd ar gael.

Mae pob aelod wedi cael gwybod am y cynigion, gyda chopïau caled o'r ceisiadau wedi eu lleoli yn ystafell yr Aelodau a cheisiadau prosiect ar gael i'w gweld ar Mod.Gov.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Ni ddylai unrhyw brosiect ddechrau heb gael ei gyllido'n llawn yn erbyn cynllun prosiect cadarn a'r prosiect yn cael ei drafod gyda'r Grŵp Buddsoddi Strategol.

Mae angen i Noddwyr Prosiect arfer rheolaeth dynn dros eu gwariant cyfalaf er mwyn sicrhau bod y prosiectau'n gallu aros o fewn eu cyllidebau.

Mae'r Cyngor yn darparu Cynllun Corfforaethol uchelgeisiol. Yn sail i fforddiadwyedd y Cynllun mae rhagdybiaethau allweddol ynghylch cyllidebau refeniw ac arian. Mae maint y Cynllun Corfforaethol yn golygu ei fod yn ymestyn dros gyfnod o 5-7 mlynedd ac yn sicr yn golygu wrth iddo barhau, y bydd gwahaniaethau amser rhwng y rhagdybiaethau a gynlluniwyd a'r rhagdybiaethau gwirioneddol ynghylch y defnydd o arian. Gall hyn olygu y gall cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd gynyddu nes y byddant wedi'u hymrwymo. Fodd bynnag, mae'n hanfodol gwerthfawrogi pe bai'r adnoddau'n cael eu gwyro trwy oes y Cynllun, bydd yn cael effaith ar gyflawniad prosiectau.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Risgiau sy'n gysylltiedig â pheidio â chytuno â'r argymhellion

Byddai risgiau posibl yn cynnwys cynlluniau ddim yn symud ymlaen, colli grant ac amhariad ar wasanaethau.

10.2 Risgiau sy'n gysylltiedig â chytuno â'r argymhellion

Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r holl gynlluniau'n cael eu hadolygu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol ac maent hefyd yn destun monitro ac adrodd misol parhaus.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Rhan 1 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 yn pennu'r trefniadau ar gyfer cyllido cyfalaf o 2004/05 ymlaen.